

Innst. 242 L

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 70 L (2012–2013)

Innstilling fra finanskomiteen om endringer i skatteloven (om skatt av formue og inntekt)

Til Stortinget

Sammendrag

Finansdepartementet foreslår i proposisjonen en utvidelse av gruppen barn og unge som får fritak for formuesskatt ved alvorlig personskade og tap av forsørger. Etter gjeldende rett er barn og unge som mottar engangserstatning for personskade etter reglene i skadeserstatningsloven kapittel 3 fritatt for formuesskatt fram til og med det året de fyller 21 år. Dette gjelder når skaden har ført til minst 50 pst. nedsatt ervervsevne. Fritak for formuesskatt på erstatningsbeløp gjelder også for barn og unge som har fått engangserstatning etter skadeserstatningsloven for tap av forsørger. Disse reglene omfatter ikke kapital fra ulykkesforsikringer mv. som ikke har noen sammenheng med reglene for utmåling av erstatning i skadeserstatningsloven. Departementet ser ingen grunn til å forskjellsbehandle skadeserstatning og ulike former for personforsikringer i denne sammenheng. Et forslag om større skattemessig likebehandling av ytelser til barn og unge som følge av alvorlig personskade eller tap av forsørger, ble sendt på høring 14. desember 2012 med frist for merknader innen 25. januar 2013.

Departementet foreslår at formuesfritaket i skatteloven § 4-22 utvides til også å gjelde for engangsutbetaling av ulykkes-, sykdoms- og uføreforsikring til barn og unge, samt for engangsutbetaling av ulykkesforsikring eller dødsfallsforsikring til etterlatte personer under 21 år ved død. I proposisjonen fremmes det også forslag om at erstatning til barn og unge

etter yrkesskedeforsikringsloven skal være omfattet av fritaket, samt erstatning etter utenlandsk erstatningsrett. Departementet fremmer videre forslag om å oppheve kravet til at skaden må ha ført til minst 50 pst. nedsatt ervervsevne.

Departementet foreslår i proposisjonen at reglene om særskilt ligning av barn og unge i skatteloven § 2-14 femte ledd skal gjelde for alle ytelser som går inn under formuesfritaket for erstatning og personforsikring i skatteloven § 4-22. Departementet foreslår at endringene gis virkning fra og med inntektsåret 2012.

Forslaget vil gi en økning i arbeidsbyrden for skatteetaten som følge av at flere skattytere blir omfattet av formuesfritaket og reglene om særskilt ligning. Opphevelse av kravet om minst 50 pst. ervervsmessig uførhet vil på den annen side medføre en viss forenkling for skatteetaten fordi man ikke lenger trenger å vurdere barnets ervervsmessige uførhet.

De foreslåtte endringene i skatteloven tilsier visse nærmere endringer i regelverket for innrapportering av tredjemannsopplysninger. Det vil ikke være tid til å innføre slike endringer med virkning for inntektsåret 2012. Ligningen av denne gruppen for 2012 må basere seg på skattyters påstand og andre tilgjengelige opplysninger. Departementet vil komme tilbake til dette i løpet av 2013.

Forslaget antas ikke å ha nevneverdige provenyvirkninger.

Bakgrunn, gjeldende rett, høring, departementets vurderinger og forslag samt ikrafttredelse er nærmere omtalt i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Gerd

Janne Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Nina Mjøberg, Torfinn Opheim, Knut Storberget og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Ida Marie Holen, fung. leder Ketil Solvik-Olsen, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen, fra Senterpartiet, Magnhild Meltveit Kleppa, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, slutter seg til regjeringens forslag om endringer i skatteloven § 2-14 og § 4-22 med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Komiteen er glad for at forslaget om utvidelse av gruppen barn og unge som får fritak for formuesskatt ved erstatninger etter alvorlig personskade og tap av forsørger, nå kommer på plass.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er også tilfreds med departementets forslag om å la endringene tre i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012. Dette er i samsvar med de forutsetninger som finansministeren tidligere har lagt til grunn i brev til finanskomiteen.

Flertallet viser til at representantforslag fremmet i Dokument 8:8 S (2012–2013) om fritak for formuesbeskatning for formue som forvaltes av Overformynderiet, ble vedtatt vedlagt protokollen ved Stortingets behandling i desember 2012. Dette under henvisning til at Finansdepartementet allerede arbeidet med saken med sikte på lovendring. Flertallet viser til at det var bred tilslutning til regjeringens forslag i høringsrunden, og at saken nå kan sluttbehandles og nødvendige lovendringer gjennomføres med umiddelbar virkning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er positive til de lettelser som regjeringen foreslår i denne saken. Fritaket for formuesskatt gjelder barn og unge som har fått utbetalt erstatninger eller forsikringsutbetalinger som følge av alvorlig skade. Disse medlemmer mener det er feil at denne gruppen rammes av formuesskatt, og slutter seg derfor til regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser videre til at saken har vært behandlet i Innst. 136 S (2012–2013), jf. Dokument 8:8 S (2012–2013).

Disse medlemmer merker seg at regjeringens forslag gir fritak for formuesskatt, men at det ikke går inn på andre områder som er til de skadde barnas ugunst. Ved beregning av stipend fra Statens

lånkasse for utdanning blir stipendet for en enslig student redusert med to prosent per måned, eller 20 pst. per år, av den delen av formuen som er over en gitt grense (kr 344 021 i 2013). Disse medlemmer mener det er feil at erstatning for personskade og engangsutbetalinger fra forsikringer skal føre til avkortning av stipend dersom barna tar utdanning. Disse medlemmer vil anmode regjeringen om å ta initiativ til endring av lover/forskrifter slik at denne gruppen ikke får avkortet stipend fra Lånekassen pga. erstatnings- og forsikringsutbetalinger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre mener at formuesskatten bør trappes ned og på sikt avvikles, og viser til at problemstillingen som er bakgrunn for Prop. 70 L (2012–2013) ikke ville eksistert dersom formuesskatten var avviklet eller om bunnfradraget var hevet til 20–25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt representantforslag i Dokument 8:8 S (2012–2013) om fritak for formuesbeskatning for formue som forvaltes av Overformynderiet, jf. Innst. 136 S (2012–2013). Disse medlemmer er positive til at regjeringen i Prop. 70 L (2012–2013) nå følger opp Fremskrittspartiets representantforslag, til tross for at forslaget kun fikk støtte av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ved voting i stortingssalen 17. desember 2012. Disse medlemmer minner om at saken også var oppe for noen år siden som representantforslag i Dokument nr. 8:83 for 2008–2009, jf. Innst. S. nr. 291 (2008–2009), som ble behandlet våren 2009. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i debatten den gang advarte mot en teoretisk mulighet for skatteplanlegging, noe som var et oppsiktsvekkende argument med tanke på at sakene det dreier seg om ofte handler om foreldre som er umyndiggjort eller døde. Disse medlemmer viser til at formuesskatten ikke bare har rammet uskyldige barn, men også mange andre grupper. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet på sikt ønsker å avvikle formuesskatten, og viser til sitt forslag i Innst. 3 S (2012–2013) om å få utredet noen av de negative konsekvensene knyttet til investeringsnivå og utflytting av kapital fra Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at finansministeren i sitt svar på spørsmål fra Gunnar Gundersen i Dokument nr. 15:1956 (2011–2012) i september 2012 sa følgende:

«Jeg tar sikte på å fremme forslag om lovendring så snart som mulig, fortrinnsvis i løpet av høsten, med virkning for inntektsåret 2012.»

Det er beklagelig at regjeringens arbeid med lovforslaget har tatt uforholdsmessig lang tid, men disse medlemmer mener det er riktig at reglene i denne innstillingen likevel får virkning fra og med inntektsåret 2012, som forespeilet.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i skatteloven (om skatt av formue og inntekt)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 2-14 femte ledd skal lyde:

(5) Barn som lignedes sammen med foreldre etter reglene i første ledd og som har *mottatt engangserstatning eller annen ytelse som omfattes av § 4-22, kan lignedes særskilt for formue og avkastning av ytel-*

sen. Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i første punktum.

§ 4-22 skal lyde:

§ 4-22. *Skattefrihet for visse engangserstatnings- og forsikringsutbetalinger til barn*

(1) Skattyter som fyller 21 år eller mindre i inntektsåret, er fritatt for formuesskatt på:

- a. *engangserstatning for personskade og tap av forsørger som i hovedsak utmåles etter prinsippene i skadeserstatningsloven kapittel 3 og yrkesskadeforsikringsloven.*
- b. *engangserstatning for personskade og tap av forsørger etter en annen stats erstatningsrett, så langt erstatningen er fastsatt etter hovedsakelig tilsvarende prinsipper som i norsk erstatningsrett.*
- c. *engangsutbetaling av ulykkes-, sykdoms- eller uføreforsikring ved skade, sykdom eller lyte.*
- d. *engangsutbetaling av ulykkesforsikring eller dødsfallsforsikring ved tap av forsørger.*

(2) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2012.

Oslo, i finanskomiteen, den 14. mars 2013

Ketil Solvik-Olsen

fung. leder

Gunnar Gundersen

ordfører

